

Årsplan 2021/2022

Espira Baggerødbanen barnehage

Velkommen	2
Innhold og oppgaver i barnehagen	6
Barns medvirkning	17
Felles tema.....	18
Samarbeid med foreldrene	19
Overganger	20
Barnehagen som pedagogisk virksomhet.....	21
Barnehagens fagområder	28
Vedlegg	31

Velkommen til Espira Kunnskapsbarnehagen!

Espira vil gi barna en fantastisk start på livet! Barnehagen skal i nært samarbeid med hjemmet gi barna en trygg hverdag preget av mestring, lek, læring og glede. Espira består pr. 1.1.2021 av 105 barnehager i omtrent 50 kommuner.

Hva innebærer det at vi er en kunnskapsbarnehage?

Espira Kunnskapsbarnehagen har som visjon å lede utviklingen av fremtidens barnehager. Dette skal vi gjøre ved å drive barnehager med høy kvalitet. Vi tror at en viktig nøkkel til kvalitet i barnehagen er kompetente ansatte som omsetter et forskningsbasert kunnskapsgrunnlag om barn og barndom til god praksis i samspill med barna.

Barnehagens visjon

Visjonen er en ledestjerne for hvordan barna skal ha det i barnehagen og hva vi ansatte skal gjøre. I Espira skal alle barn møtes med positive holdninger og anerkjennelse, hver dag, av alle ansatte.

Barnehagens visjon

Sol ute, sol inne

Visjonen er en ledestjerne for hvordan barna skal ha det i barnehagen og hva vi ansatte skal gjøre. I Espira skal alle barn møtes med positive holdninger og anerkjennelse, hver dag, av alle ansatte.

Barnehagens slagord

"Lek, begeistring og glede, med aktive voksne tilstede."

Dette slagordet skal vi ha med oss i alt vi gjør i barnehagen. I planlegging, i lek og aktivitet, i våre relasjoner med små og store.

Et spennende pedagogisk innhold

I Espira skal alle barn møte voksne som viser omsorg, støtter, engasjerer og inspirerer.

Espiras barnesyn er selve hjertet i Espira-barnehagene og handler om vårt syn på barn og vår rolle som voksne i barnehagen.

Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.

I Espiras pedagogiske arbeid, og i de pedagogiske miljøene, bygger personalet på det barna er opptatt av og interesserte i. Alle barnehager skriver årsplan for det pedagogiske arbeidet. I tillegg synliggjør hver barnehage hvilke prosjekter, temaer og fagområder de jobber med i planer og dokumentasjon av arbeidet.

Felles for alle Espiras barnehager er at de følger [Barnehageloven](#) og [Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver](#). Barnehageloven gir overordnede bestemmelser for tilbudet, mens rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Om oss

Espira Baggerødbanen barnehage ligger i Horten, og åpnet august 2015. Barnehagen ligger i et område med mange muligheter for utforskning og opplevelser. Den har kort avstand til skog, sjø og sentrum.

Vi har 8 avdelinger med barn i alderen 0-6 år. Avdelingene har fått navn etter spesielle steder i Horten; Rabben, Solviken, Svanedammen, Solplassen, Vollane, Røverhula, Midgard og Verket. Vi har to store fellesrom som heter Torvet og Tivoliet.

Over halvparten av våre ansatte er utdannede barnehagelærere, mange er fagarbeidere og resten jobber som pedagogiske medarbeidere. Til sammen utgjør vi et stort faglig nettverk som vi benytter oss av, inn i arbeidet med å skape en reflektert praksis. Vi har et tett samarbeid mellom avdelingene for å kunne utnytte barnas og personalets ressurser på best mulig måte.

Vi har en egen hjemmeside hvor dere kan finne informasjon om barnehagen vår; <https://baggerodbanen.espira.no/>

Vi er en heldigital barnehage, aktiv bruker av spireportalen. Det er et digitalt planleggings- og dokumentasjons verktøy som både personalet og foreldre har tilgang til.

Espira Baggerødbanen barnehage er en del av det samordnet opptak i Horten kommune, og vi ansatte deltar på møter, kurs og kompetanseutvikling i regi av Horten kommune.

FAKTA:

- Åpningstid er fra kl. 06.45-16.45. Vi har åpent hele året bortsett fra julaften, nyttårsaften og røde dager. Onsdag før skjærtorsdag stenger vi kl. 12.00
- Vi er en fullkostbarnehage og har en kokk i 100% stilling som serverer variert og næringsrik kost til alle måltider.
- Espira er hovedsamarbeidspartner for SOS-barnebyer og har bygget en barnehage i Zimbabwe
- Vi har et samarbeid med Forskerfabrikken som innebærer både kursing av personale og egnet forskerutstyr som brukes aktivt i barnehagen vår.
- To elektriske sykler med plass til 12 barn som gir oss en unik mulighet for å bli kjent med byen og nærmiljøet vårt.
- Vi er en partnerbarnehage, det vil si at vi har studenter i praksis som går på barnehagelærer utdanningen på Universitet i Sørøst - Norge.

Mat og måltid

I Espira er vi opptatt av at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kosthold, hygiene, aktivitet og hvile. Mat og drikke som inntas i barnehagen utgjør en betydelig del av barns totale kosthold. Barnehagen har derfor stor påvirkning på barnas matvaner, kosthold og helse.

Dette ansvaret tar vi på alvor og vi har derfor mål om at alle barna i Kunnskapsbarnehagen Espira skal få:

- Alle måltider servert i barnehagen (frokost, lunsj og enkelt ettermiddagsmåltid)
- Tilbud om frukt/grønnsaker/bær til alle måltider
- Måltider med fokus på god stemning, samtaler og nysgjerrighet på mat/smak

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.

Innhold og oppgaver i barnehagen

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående. Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Slik arbeider vi med barnehagens verdigrunnlag i praksis:

Barndommen har egenverdi og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å

ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og annerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen.

Barna skal møtes som individer, og barnehagen skal ha respekt for barnets opplevelsesverden. Barns liv påvirkes av omgivelsene, men barn påvirker også sine egne liv. Barnehagen skal gi rom for barnas ulike forutsetninger, perspektiver og erfaringer og bidra til at barna, i felleskap med andre, utvikler et positivt forhold til seg selv og tro på egne evner.

Livsmestring og helse

I rammeplanen står det at barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.

Slik arbeider vi forebyggende og helsefremmende:

Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å føle seg som en viktig del av fellesskapet og få støtte til å utvikle sosiale ferdigheter. Barna skal få støtte til å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.

Mange viktige grunnsteiner for å leve et godt og positivt liv legges i barnehagealder. Forskning viser at barn som utvikler god leke-, venne- og sosial kompetanse i ung alder har gode forutsetninger for å mestre utdanningsløpet og leve et godt liv (**Terje Ogden, seniorforsker, [Nasjonalt Utviklingssenter for Barn og Unge](#) (2018).**

En stor undersøkelse blant de eldste i barnehagen og de yngste på skolen viser at det barn frykter aller mest er å ikke få være med på lek og ikke få venner (GoBaN («Gode barnehager for barn i Norge»))

Vi skal være sensitive voksne som skaper gode og trygge tilknytningsrelasjoner. Vi skal jobbe systematisk for at alle barn skal føle seg inkludert og sett, gjennom f.eks å være tett på barna, kartlegging av barn-barn relasjoner og voksen-barn-relasjoner.

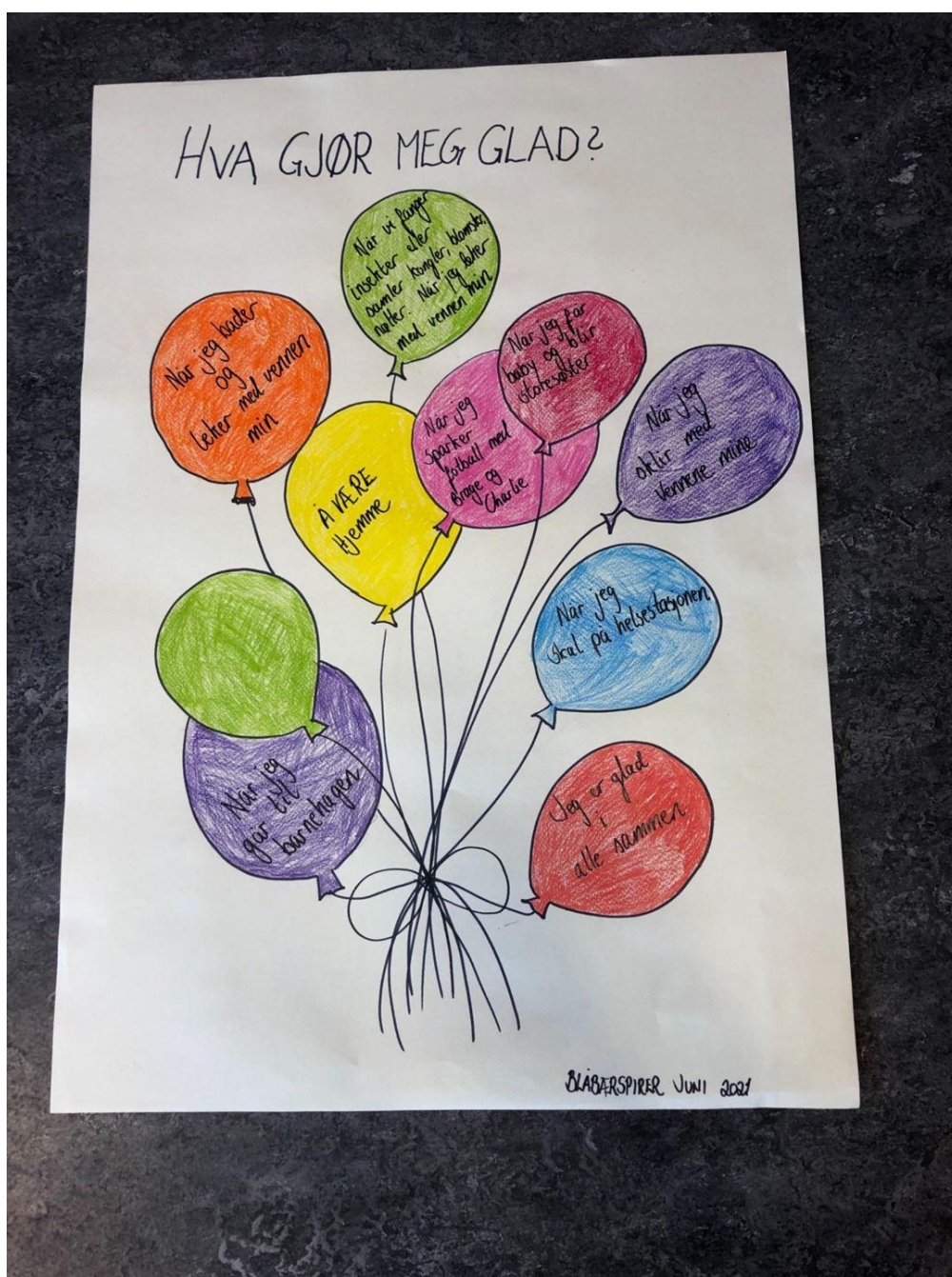
Ny barnehagelov sier at:

Alle ansatte har en plikt til å følge med på hvordan alle barna i barnehagen har det. De skal gripe inn hvis barn utsettes for krenkelser. Dette kan være for eksempel være utestengning fra lek, plaging, mobbing, vold eller diskriminering.

Barnehagen må ha gode rutiner for å følge med, og være til stede for barna.

Ny barnehagelov understreker enda tydeligere enn tidligere at alle barn skal ha et trygt og godt psykososialt miljø i barnehagen. Den viktigste delen av et psykososialt miljø er relasjonene mellom menneskene som utgjør miljøet. Vi skal ha sterkt fokus på at det skal være positive relasjoner mellom barna og mellom voksne og barn.

Vårt slagord "**Lek, begeistring og glede, med aktive voksne tilstede**" skal være vår rettesnor i alt arbeid vi gjør i barnehagen.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalets arbeid innen alle disse områdene.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Personalet i barnehagen skal:

- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for omsorg:

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Barna skal møte engasjerte voksne som jobber systematisk for å sikre at alle barn har gode relasjoner til voksne og andre barn. Personalet skal være oppmerksomme, lydhøre og lyttende, med en annerkjennende holdning til alle barnas følelsesuttrykk.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Personalet i barnehagen skal:

- organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for lek:

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal annerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Leken skal være vårt viktigste virkemiddel og arbeidsmåte for utvikling og læring på alle områder. Vi skal ta utgangspunkt i barnas fantastiske evner og egenskaper når vi tilrettelegger og støtter barna i leken.

Et stort hovedfokus for oss er at alle barn skal få muligheten til å leke og å ha venner. Barn som leker og har venner er aktive. De får rikelig med mulighet til å øve og lære språk, barn som leker og har venner er mer i allsidig bevegelse. Barn som leker og har venner får oftere mulighet til å lære og erfare nye ting, barn som leker og har venner får mulighet til å utvikle et positivt selvilde, barn som leker og har venner får mer øvelse og erfaring i å regulere sine følelser, barn som leker og har venner får flere muligheter til å utvikle sin empati osv.

Skal vi klare å utnytte lekens muligheter så må voksne være aktive og deltagende i leken. Den gode voksne velger bevisst sin rolle i lek ut fra barnas behov. Voksne skal støtte og

hjelpe barna inn i lek, voksne skal være medlekere som hjelper til å holde barn i leken, holde på leketema, som videreutvikler leken osv.

Voksne skal ha et inkluderende blikk og en inkluderende tankegang når man skal planlegge og utvikle lekemiljøet ute og inne. Endringer og tiltak i lekemiljøet skal ta utgangspunkt i det enkeltbarn og barnegruppa er opptatt av. Personalet skal hele tiden arbeide systematisk med observasjon av enkeltbarn og barnegruppens behov. Endringer og tiltak i lekemiljøet og organiseringer skal være basert på hva man finner i observasjonene.

I arbeidet med lek og vennskap skal slagordet vårt "Lek, begeistring og glede, med aktive voksne tilstede" være gjenkjennbart for barna, foresatte og personalet.

Barnehagen skal fremme danning

Personalet i barnehagen skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring

Slik arbeider vi for å fremme danning:

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.

Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.

Voksne skal være tilstede i barnas lek og aktiviteter slik at vi kan reflektere og samtale sammen med barna over handlinger, væremåter og hvordan dette påvirker enkeltbarn og fellesskapet.

Barna skal føle seg viktige for fellesskapet hvor de får mulighet til å bidra med og dele sine tanker, refleksjoner og meninger.

Personalet skal veilede og hjelpe til at barn utvikler sin evne til å regulere og kontrollere egne handlinger, språk, tanker og følelser slik at de så ofte som mulig er i flytsonen, hjelpe dem med å mestre samspillet mellom å hevde sine meninger og tilpasse seg fellesskapet.

Barnehagen skal fremme læring

Personalet i barnehagen skal:

- sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser

Slik arbeider vi for å fremme læring:

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal bidra i egen og andres læring.

Personalet skal være bevisste på at trygghet, tilknytning og etablering av nære relasjoner må være på plass før læring og utvikling kan skje.

Et godt pedagogisk miljø krever bevisst tilrettelegging fra de voksne, og de voksne skal bruke det pedagogiske miljøet til å utvide barns erfaringer og skape muligheter for progresjon.

Engasjerte voksne skal støtte barns nysgjerrighet og lærelyst gjennom varierte lekemiljøer og voksne som ser verdien av læring gjennom lek.

Tilstedeværende voksne som utfordrer barns tenkning handler både om å ta barns tanker og meninger på alvor og samtidig utvide og trekke de videre, f.eks ved å stille undrende og åpne spørsmål.

Læringssituasjoner oppstår i både formelle og uformelle situasjoner. Når vi bruker slagordet vårt "Lek, begeistring og glede, med aktive voksne tilstede" som rettesnor så er målet å fange opp så mange små og store læringssituasjoner som mulig.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Personalet i barnehagen skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Slik arbeider vi for å fremme vennskap og fellesskap:

Sosial kompetanse, vennekompetanse og lekekompetanse er kompetanser som krysser hverandre, som er forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Personalet skal jobbe systematisk og være sikre på at alle barn har mulighet for å være med i lek og aktiviteter. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse og selvhevdelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

For å støtte barna i sin utvikling av sosial-, leke og vennekompetanse er det viktig med tilstedeværende voksne som kan veilede, reflektere og samtale med barna i her og nå-situasjoner.

Personalet skal med varme og tydelighet formidle hvordan vi ønsker å ha i det i barnehagen med tanke på inkludering, hvordan vi snakker til hverandre, samarbeider, viser omsorg for hverandre osv.

Voksne skal hele tiden observere enkeltbarn og barnegruppa slik at man hele tiden kan ligge i forkant med tanke på hva enkeltbarn og barnegruppe har behov for, og gjøre nødvendige justeringer på fokusområder slik at tiltak treffer best mulig.

Det er personalets ansvar å hjelpe og veilede barn slik at lek og aktivitet blir mest mulig inkluderende, slik at negative handlingsmønstre ikke fester seg.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Personalet i barnehagen skal:

- anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling
- stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser
- være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling

- bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse

Slik arbeider vi for å fremme kommunikasjon og språk:

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Vi skal sikre at alle barn får muligheter til å delta i lek og aktiviteter sammen med andre barn. Barn som leker og har venner får mange og varierte kommunikasjon og språkerfaringer.

Personalet skal bevisst og systematisk bruke bøker og tekster i arbeidet med livsmestring, danning, lek, vennskap, følelsesregulering m.m. Vi ønsker å øke barns leselyst, språkforståelse og språkkompetanse gjennom bøker, sang og musikk, rim og regler.

Personalet skal tilpasse de språklige aktivitetene til barnas språklige ferdigheter, interesser og initiativ. Barn lærer når de holder på med noe de er opptatt av og interessert i. Alle barn skal oppleve at noen lytter til og viser interesse for det de sier og gir uttrykk for hver dag.

En dag i barnehagen består av utallige hverdagssituasjoner der barna kan bruke språket aktivt, og et godt språkstimulerende miljø er preget av at personalet bruker språket i samspill med barna hele dagen. De voksnes innsats er viktig, og de er språkmodeller for barna.

Å samtale om opplevelser, tanker og følelser er nødvendig for å utvikle et godt språk. Ved å være aktive deltakere i samtaler, tilegner barna seg en bred språklig kompetanse. De er selv avsendere av budskap, de lytter og observerer og de mottar og tolker budskap.

Barns medvirkning

Rammeplanen sier at barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Slik arbeider vi for å ivareta barns rett til medvirkning:

Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. Barnehagen må observere og følge opp alle barns ulike uttrykk og behov.

Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.

For at vi skal klare å fange opp barnas synspunkter må det være tilstedeværende og kompetente voksne som ser barnas interesser, forslag og ideer. De pedagogiske planene må være fleksible med mulighet for endring slik at vi kan sette planlagte aktiviteter til side for å spille videre på barns ideer og interesser som dukker opp i her-og-nå-situasjoner.

Vi skal arbeide systematisk med barns medvirkning slik at vi er sikre på at alle barn får mulighet til å medvirke.

Felles tema i hele barnehagen

Vi har valgt å ha et felles gjennomgående tema for hele barnehagen som vi bruker for å jobbe med områdene som er nevnt over. Vi fortsetter med å ha forfatter Julia Donaldson og hennes bøker som felles tema. Noen av bøkene vi jobber med er f.eks: Gruffalo, Plass bak på kosten, Zog. Bøkene har mye god tematikk som vi kan bruke i arbeidet med å utvikle leke-,venne- og sosiale ferdigheter, språk m.m. Forfatterskapet treffer bredt og det er mange muligheter for spennende og varierende prosjekter. Vi lager små og store prosjekter utfra hva vi føler barnegruppa har behov for, men også hva som engasjerer og fanger barnas interesse.

Når vi samler oss om et felles tema så føler vi oss mer som en barnehage. Vi kan høste erfaringer av hverandre, vi plukker opp tips om små og store prosjekter av hverandre, vi får utnyttet kompetansen vi har på huset enda bedre til det beste for flere barn.

Samarbeid med foreldrene

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven §§ 1 og 4. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.

På individnivå skal barnehagen legge til rette for at foreldrene og barnehagen jevnlig kan utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring. Barnehagen skal begrunne sine vurderinger overfor foreldrene og ta hensyn til foreldrenes synspunkter. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte. Barnehagen må tilstrebe at barnet ikke kommer i lojalitetskonflikt mellom hjemmet og barnehagen.

Arenaer for utveksling av informasjon, dialog og medvirkning:

- Aktiv bruk av Spireportalen
- Tilbud om to foreldersamtaler, eventuelt flere ved behov
- Alle nye foresatte får tilbud om oppstartssamtaler
- Brukerundersøkelser
- Foreldremøter
- Tilbud om besøk på våren før oppstart høst, foreldermøte for nye foresatte
- FAU (foreldrenes arbeidsutvalg), 2 representanter fra hver avdeling
- SU (samarbeidsutvalg), 2 representanter fra FAU og 2 fra personalgruppa

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Rammeplanen sier at barnehagen, i samarbeid med foreldrene, skal legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Vi følger Espiras standard for tilvenning i barnehagen. Se vedlegg.

Overganger innad i barnehagen

Rammeplanen omtaler også overganger innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personale når de bytter barnegruppe.

Vi følger Espiras standard for bytte av avdeling. Se vedlegg.

Overgang barnehage og skole

Ifølge rammeplanen skal barnehagen i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuell skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Vi følger Espiras standard for de eldste barna i barnehagen, Skolespirene. Se vedlegg.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Ifølge rammeplanen skal barnehagen være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Slik arbeider vi for å sikre gode planleggingsprosesser:

Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planleggingen synliggjør hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplanen og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten.

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre.

- 5 plandager i året der hele personalgruppa er tilstede
- Jevnlig personalmøter i løpet av barnehageåret
- Avdelingsmøter
- Ped.leder 1 møter hver uke
- Ped.leder 2 møter 1 gang pr måned
- Fagarbeider og assistent møter 1 gang pr måned
- Kompetanseplan for alle ansatte
- Aktiv bruk av Spireportalen
- Aktivt bruk av Rammeplan for barnehager og årsplan for barnehagen i all planlegging

Vurdering

Rammeplanen sier at barnehagen jevnlig skal vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Espira BLIKK

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk. Vi kaller den Espira BLIKK. I Espira BLIKK vurderes de ansattes pedagogiske praksis og samspill med barna opp mot kjennetegn på kvalitet, utledet fra rammeplanen. Etter vurderingene setter barnehagene mål og tiltak for utviklingsområder.

Spireportalen

Gjennom det digitale verktøyet Spireportalen har Espira en digital plattform for planlegging og dokumentasjon av den pedagogiske virksomheten, samt for kommunikasjon med foreldre.

Slik arbeider vi for å sikre god vurderingspraksis:

Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet kan gi personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring. Det kan også bidra til en åpen diskusjon om barnehagens formål, innhold og oppgaver. Faglige og etiske problemstillinger skal inngå i vurderingsarbeidet. På denne måten kan personalet lære av egen praksis og bidra til å utvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet.

Kunnskap om barnegruppens og enkeltbarns trivsel og allsidige utvikling er viktig for å gi alle barn et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Barnets trivsel og allsidige utvikling skal derfor observeres og vurderes fortløpende, med utgangspunkt i barnets individuelle forutsetninger og kunnskap om barns utvikling og behov. Barnets erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget.

I vurderingsarbeidet er det viktig å få med barnas og foresattes opplevelser av barnehagetilbudet. Barn uttrykker sine tanker om sin barnehagehverdag til sine foresatte utenom barnehagetiden så det er viktig at barnehagen og foresatte har tett og god dialog om barnas tanker og opplevelser.

- Planlegging, gjennomføring og evaluering skal gjøres i Spireportalen.

- Alle planer og informasjon skal komme ut via Spireportalen.
- Gjennomgang av brukerundersøkelsen og lage en handlingsplan på områder vi skal jobbe videre med.
- Reflekterer over egen praksis på ulike møter vi har, for å sikre at vi arbeider i henhold til de mål som er satt i årsplan.
- I daglige møter og foreldresamtaler får vi tilbakemeldinger fra foreldre/foresatte om barnehagens innhold som vi tar med oss i vårt vurderingsarbeid.
- Hver vår vurderer vi vår praksis om en er i tråd med rammeplan, årsplan, Espira BLIKK

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Rammeplanen sier at barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.

Slik sørger vi for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte:

- Alle barn skal inkluderes i barnegruppene.
- God dialog med foreldre.
- Vi deler barna inn i mindre grupper for å skape ro, oversikt, trygghet, faste rammer og gode samhandlinger.
- Samarbeid med barnevern, helsestasjon, PPT og andre instanser.
- Kartleggingsmetoder som "Tras "og "Alle med" ved behov og i samarbeid med foreldre.

Barnehagens arbeidsmåter, progresjon og barnehagens digitale praksis

Ifølge rammeplanen skal barnehagens arbeidsmåter ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Barnehagen skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet.

Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Espiras satsinger på de yngste og de eldste barna

Espira har egne satsinger for de eldste barna, skolespirene, og for tilvenning av de yngste barna, småspirene.

Småspirene

En trygg start er fundamentet for en god barnehagetid. I Espira skal vi gi barn og foreldre en god oppstart og tilvenningstid i barnehagen. Omsorg, trygghet, tilknytning, godt foreldresamarbeid og barnets beste står i sentrum for tilvenningstiden. Vi skal gjøre vårt beste for at alle barn og familier starter barnehagelivet på en god måte.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de yngste barna (Småspirene) i barnehagen:

Oppstart i og tilvenning til barnehagen stor i fokus blant de yngste. Det å begynne i barnehagen er en stor omveltning for et lite menneske. Barna skal få god tid og i sitt eget tempo tilvenne seg til barnehagen.

Tilvenning og tilknytning er to forskjellige ting. Tilvenning kan gå raskt, men tilknytning tar lengre tid. Tilknytning dreier seg om hvordan barn tidlig i utviklingen danner relasjoner og knytter seg til andre. Våre tidlige relasjonelle erfaringer former i høy grad hvordan vi oppfatter oss selv og møter andre videre gjennom livet. Det har betydning for om vi føler oss trygge eller opplever en fundamental utrygghet i møte med andre. Når behovet for tilknytning er dekket, kan barnet gå videre i utforskning og lek.

Når trygghet og tilknytning er på plass begynner barna å utforske og leke. Vi har fokus på at de minste skal få et godt utgangspunkt for å utvikle god venne, leke og sosial kompetanse. Vi har et begynnende fokus på f.eks dele, vente på tur, samarbeide, hjelpe hverandre, vise omsorg for hverandre, utsette egne behov osv.

Vi begynner også arbeidet med selvstendighet som f.eks å kle av og på seg selv, rydde opp etter seg, smøre egen brødske osv.

De yngste barna er tydelige i sine følelser; de er veldig glade, veldig sinte, veldig redde, veldig frustrerte osv. Vi begynner arbeidet med å lære seg følelsene, hvordan håndtere følelsene sine og hvordan respondere på andre sine følelsesuttrykk.

Voksne som er lyttende og observerende slik at de kan bli så godt kjent med hvert enkelt barn som mulig. På den måten kan vi gi barna nye utfordringer slik at de både oppleve å finne den riktige balansen mellom mestring og å kunne strekke seg etter nye mål.

Iløpet av de første leveårene tilegner barn seg kunnskaper og ferdigheter i et tempo som overgår det meste som skjer senere i livet. Utviklingstempo er individuelt så inndeling i smågrupper etter alder og modning er en organisering vi bruker for å møte hvert enkelt barn der de er på best mulig måte.

I en oppstarts og tilvenningsfase er det viktig at det legges til rette for god kommunikasjon og dialog mellom barnehagen og foresatte. Trygge foresatte er et viktig og godt utgangspunkt for å få til en trygg og god tilvenning for barna.

Mellomspirene

Mellomspirene er i en periode hvor de går fra å være liten til å bli "stor". Fra å leke og utforske mye på egenhånd kommer interessen for å være sammen med andre for fullt. Det er utrolig mye som skal læres, erfares og prøves ut. Ikke alt er lett å forstå med en gang noe som kan føre til en del frustrasjoner. Når man så mestrer så er gleden veldig stor.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de mellomste barna i barnehagen:

Fokuset ligger fortsatt på å skape gode tilknytninger og relasjoner til andre barn og voksne. Barna begynner nå virkelig å utforske sine omgivelser og beveger seg stadig mer på egenhånd og i stadig større radius.

Barnas fokus og interesse for samlek tiltar kraftig i denne perioden så det blir naturlig å legge mye energi i arbeidet med leke-, venne- og sosial kompetanse. Viktige stikkord blir; inkludering, dele, vente på tur, samarbeide, lytte og respondere, hjelpe hverandre, m.m. Vi øver på enkle fraser som f.eks "kan jeg bli med på leken" og "hva kan jeg være i leken". Vi jobber mot et inkluderende miljø hvor vi så ofte som mulig slipper andre inn i leken, hvor vi leker med flere forskjellige, hvor barna blir vant til å leke med det de har lyst til uavhengig av hvem som er med.

Vi øker også fokuset på selvstendighet med tanke på kle på og av seg selv, rydde opp etter seg, ta vare på tingene sine og tingene til barnehagen. "Klare selv" skal være et begrep som

vi ønsker å jobbe inn blant barna. Gjennom å prøve selv så kommer barna til å oppleve mye mestring.

Arbeidet med å håndtere egne følelser og respondere riktig på andres følelsesuttrykk går i denne perioden over i en annen fase. Evnen til selvregulering øker samtidig som barna blir mer mottakelige for verbal veiledning. Vi bruker enda mer "speiling", dvs "hvordan ville du følt hvis.." i veiledningen. Barna begynner nå i større grad egne ord på beskrivelser og kan i større grad komme med egne løsninger på hvordan vi kan løse litt vanskelige situasjoner.

Selv om barna nå er over i en selvstendighets-fase så er det viktig at de har tilstedeværende og aktive voksne rundt seg som kan veilede, skryte, iverksette i her-og-nå-situasjoner. Voksne som er tett på kan i større grad forebygge og hindre gryende uheldige samspillsmønstre. Tilstedeværende og aktive voksne kan lettere observere hva barna er opptatt av og på den måten legge til rette for barnas medvirkning i barnehagehverdagen. Voksne som er tett på og aktive kan fange opp hva barna er opptatt av slik at vi kan videreutvikle lek og aktivitet som kan styrke arbeidet med leke-,venne- og sosial kompetanse.

Skolespira

I Espira skal barna få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen. De skal møte arbeidsmåter og få erfaringer som er tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Alle Espiras barnehager har en ansatt med særlig ansvar for skolespira-tilbudet. Denne ansatte deltar også i nettverk med andre skolespira-ansvarlige i Espira, der de utveksler kunnskap og erfaringer og lærer av hverandre.

I skolespiregruppa skal barna også bli kjent med skolen og hva som venter dem slik at overgangen til skolen blir trygg og god. Alle våre barnehager samarbeider med skolene barna skal begynne på.

Slik arbeider vi for sikre progresjon for de eldste barna (Skolespirene) i barnehagen:

Selv om man har blitt "størst" så er grunnsteinen også for eldste god tilknytning, trygghet og gode relasjoner mellom barna og mellom barna og voksne.

Når man har blitt skolespire så er det samlek og vennskap som er det viktigste for barna. De er sjelden alene i lek og aktiviteter. Nå skal vi samle trådene når det gjelder leke-, venne og

sosiale ferdigheter, selvregulering og selvstendighet. Vi jobber med at barna så ofte som mulig er i flytsonen i lek og aktivitet. Det betyr at de klarer å balansere egne behov med behovene til andre (selvhevdelse og selvkontroll), de skal klare å regulere adferd etter lek og aktivitet (selvregulering), de skal la flere være med i leken og la flere bidra (inkludering), de skal klare å holde seg i lek og aktivitet over en lengre periode (konsentrasjon). Nå legger vi mye fokus på at dette vekselspillet skal "gå av seg selv" og at lek og aktivitet ikke skal bli ødelagt pga egen-interesser som står mot hverandre. For at vi skal få dette til er det viktig at voksne er tilstede og veileder, skryter og irttesetter. Når ting flyter så må vi voksne sammen med barna sette ord på hvorfor det flyter, og når det blir vanskelig så voksne sammen med barna finne ut hvorfor det ikke flyter og hva vi kan gjøre annerledes.

Vi øker fokuset på selvstendighet enda et hakk. Kle av og på seg selv, ta vare på tingene sine, do-situasjon er praktiske eksempler på selvstendighet. Vi øker også fokuset og forventninger til den sosiale selvstendigheten. Barna skal nå i stor grad klare å følge regler og rutiner vi har blitt enige om selv om voksne ikke er så tett på, de skal i større grad ta avgjørelser som er til det beste for alle og ikke bare seg selv, de skal tørre å si ifra når de ser noen gjøre noe eller sier noe som ikke er innenfor rammen. Når noen slår seg eller gråter så skal de stoppe opp og undersøke hva som er galt og eventuelt henvende seg til voksne for hjelp.

Vi kommer til å ha faste dag/dager hvor vi samler alle Skolespirene fra alle avdelinger. Disse dagene har vi turer og aktiviteter som er tilpasset de største. En veldig viktig del av disse dagene går på at barna skal bli kjent med barn fra andre avdelinger som de skal gå sammen med på skole. Vi mener den beste skoleforberedelsen vi kan gi barna er at de har gode leke-, venne-, og sosiale ferdigheter.

Vi har noen faste aktiviteter som bare Skolespirene gjør som de yngre ser frem imot:

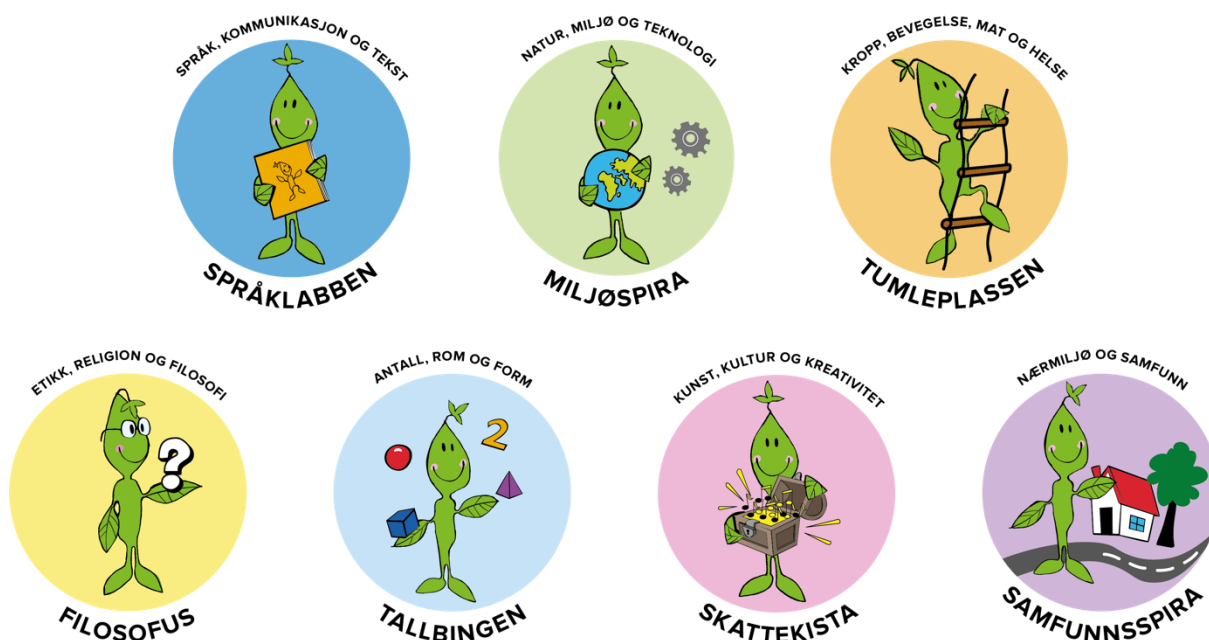
- Turer til svømmehallen
- Spireseremonier hvor man får sekk, tskjorte, flaske
- Skrivedans (lekpreget øving på skriveteknikk)
- Matpakke-kurs
- Ettermiddags-disco

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Ifølge rammeplanen skal barnehagen se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene i rammeplanen tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Spirene

De ulike «Spirene» i Espira representerer alle fagområdene i rammeplanen. I Espira ser vi fagområdene i sammenheng. Vi jobber helhetlig, tverrfaglig og ofte tema- eller prosjektbasert med alle fagområdene.

Espiras satsingsområder

Espira har tre satsingsområder: **Språk, realfag og bevegelse**. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Slik arbeider vi med fagområdene og satsingsområdene i år:

Vi skal tilby alle barn i Espira et rikt og variert språkmiljø. Fordi gode språklige ferdigheter er avgjørende for livsmestring, både sosialt, kognitivt og emosjonelt. Vi har stor tro på at det viktigste språkarbeidet vi gjør er å gi barn mulighet til å leke og ha venner. Barn som leker og har venner "bader" i språk, leken er ufarlig og barn kan trygt prøve ut nye begreper og ord i leken og i vennskap finner barna språklige forbilder som drar den språklige utviklingen videre. I tillegg så skal de voksne være tett på og spille videre på det som barna er opptatt av og interesserer seg for. Gjennom felles aktiviteter, gjennom bøker og gjennom det som barna oppdager og utforsker i her-og-nå-situasjoner skal vi legge opp til samtaler, drøftelser og refleksjoner sammen med barna.

Alle barn i Espira skal få oppleve undring, utforskning og nysgjerrighet knyttet til realfag

Realfag i barnehagen er å oppdage omgivelsene sine, sanse og gruble over ting og finne løsninger. Realfaglig innhold innebærer at de voksne har blikk for barns utforskning innen naturfag og matematikk, og at de ser mulighetene for å inspirere til videre aktivitet og samtale.

For eksempel er uterommet uforutsigbart og har et enormt grunnlag for varierte opplevelser. I uterommet kan allting skje, og de inspirerende og uorganiserte omgivelsene kan gi barna erfaringer innenfor hele bredden av realfag. Ute omgir vi oss med ekte ting, og det finnes mange muligheter for å undersøke, leke, mestre og samhandle. Når vi observerer og lytter til barna får vi kunnskap om hva de er opptatt av, hva som fascinerer, hva de vil utforske nærmere, hva de lur på.

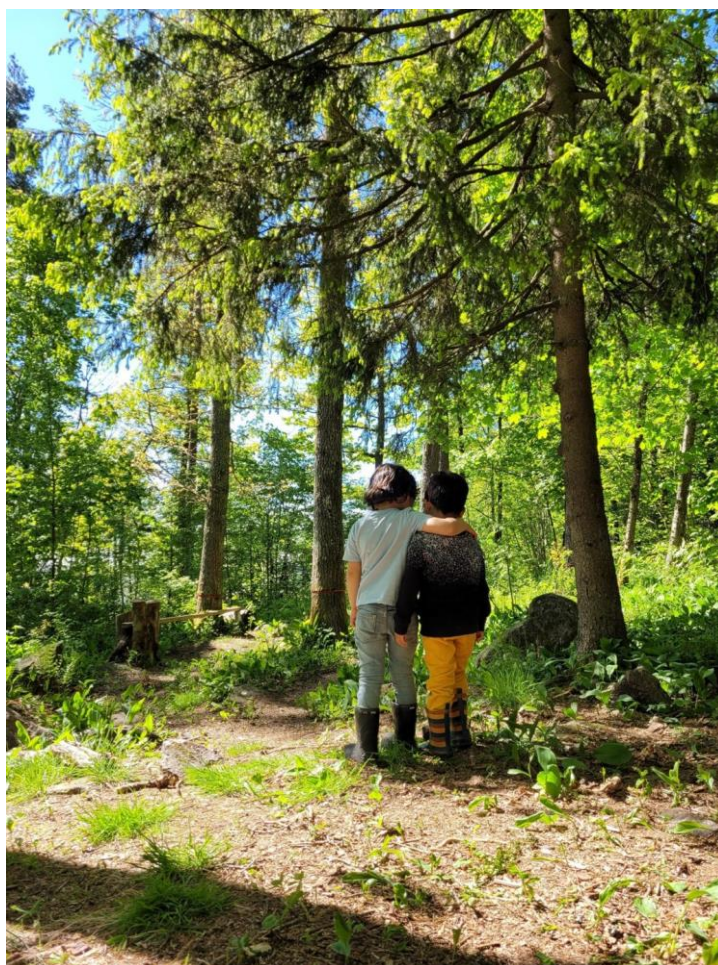
Barnas nysgjerrighet, spørsmål og undringer i naturen er et godt utgangspunkt for videre utforskning og samtale. De yngste barna stiller ikke spørsmål muntlig, men viser oss hva de er interessert i gjennom sitt kroppsspråk. I rammeplanen er det trukket frem at personalet skal legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i naturen og at de skal reflektere sammen med barna om sammenhenger i naturen. Videre står det at personalet skal legge til rette for mangfoldige naturopplevelser og bruke naturen som arena for lek, undring, utforskning og læring. For å hjelpe barna å ha gledelige opplevelser utendørs kreves det derfor at både voksne og barn liker å gå på tur, at dere har god tid til store og små oppdagelser, at dere tuller og tøyser sammen og at dere lytter til og utvider hverandres innspill.

I Espira skal alle barn møte gode og utfordrende bevegelsesmiljøer både ute og inne. Vi jobber med å skape gode miljøer for fysisk aktivitet for barn ved å legge til rette for allsidig aktivitet inne, ute og på tur. Et godt miljø for bevegelse kjennetegnes av at det er muligheter for variert fysisk lek både inne og ute. Barnet ditt skal få møte miljøer som gir utfordringer i takt med utviklingen det har. Det skal alltid være noe å strekke seg etter – og noe som kiler litt i magen.

Når barn leker er de ofte fysisk aktive. Derfor er gode lekemiljøer også gode bevegelsesmiljøer. I leken har vi voksne to roller, nemlig den observerende og den aktive. Vi må observere leken for å legge merke til hvilke barn som trenger støtte for å komme med i lek og hvilke barn som trenger inspirasjon til å være mer aktive. Vi må være aktive i lek fordi det inspirerer barna til selv å være aktive i lek og aktivitet.

Fysisk aktivitet og hjernens utvikling henger sammen. Forskning finner at fysisk aktivitet faktisk stimulerer evnen vår til å tenke. Når vi er fysisk aktive stimuleres de delene av hjernen som er viktig for forståelse, oppmerksomhet og konsentrasjon. Når barnet ditt får nok fysisk aktivitet hver dag er det altså ikke bare bra for den fysiske og psykiske helsen, men også for at hjernen skal kunne motta og behandle informasjon og erfaringer.

Vedlegg

Espiras standard for når barnet begynner i barnehagen

Målsettingen med Småspirestandarden er at alle barn som begynner i Espiras barnehager får en god start i barnehagen. Småspirestandarden omfatter tre faser:

- Før barnet starter i barnehagen
- De første dagene i barnehagen
- Oppfølging av tilvenningsperioden etter 2-8 uker

Småspirestandarden følges av maler for velkomstbrev til foreldre og skjema for oppstartsamtale og oppfølgingssamtale etter 2-8 uker.

Fase 1 - Før barnet begynner i barnehagen

- Foreldre skal få tilbudsbrev i mappe med brosjyremateriell.
- Når plassen er akseptert etableres kontakt med foreldrene.
- Velkomstbrev sendes til foreldrene i god tid før oppstart
- Alle barn skal få tilbud om å besøke barnehagen før oppstart.
- Det skal avholdes et felles foreldremøte eller en foreldresamtale før oppstart, for eksempel tidlig i juni

Fase 2 - De første dagene

- En avtalt kontaktperson tar imot barnet og foreldrene de første dagene, og sørger for at barnet gradvis blir kjent med flere barn og voksne.
- Foreldrene tilbys oppstartsamtale senest etter en uke, dersom denne ikke er avholdt før oppstart
- Lengde og tidspunkt for tilvenning skal avtales og justeres i dialog med foreldrene med bakgrunn i barnets behov. Foreldrene skal minimum være tilstede sammen med barnet i 3-5 dager.
- Foreldrene tar seg av de daglige rutinene med sitt barn i starten (mat, bleieskift, påkledning osv.) Personalet nærmer seg gradvis.
- Personalet skal være sensitive mot barnets behov og gi barnet den støtten det trenger.
- Personalet skal være imøtekommande.
- Personalet skal sørge for en god struktur, organisering og forutsigbarhet gjennom fast dagsrytme og faste aktiviteter.
- Barnehagen legger til rette for at barnet blir kjent med mindre grupper av barn om gangen.

Fase 3 - Oppfølging av tilvenningsperioden

- Tilvenningsperioden vil i de fleste tilfeller regnes som avsluttet etter 2-8 uker.
- Personalet skal invitere til løpende dialog og tilbakemeldinger fra foreldrene underveis i tilvenningsperioden.
- Barnehagen skal gjennomføre en oppfølgingssamtale 2-8 uker med foreldrene etter barnets oppstart i barnehagen.

Espiras standard for når barnet bytter avdeling

- Det skal tas en velbegrunnet beslutning, i dialog med foreldrene, om barnets overgang
- Når beslutningen er tatt skal foreldrene få tilbud om en overføringssamtale før oppstart på ny avdeling.
- Barnet skal få tid til å besøke ny avdeling før oppstart.
- Barnets garderobeplass skal være klargjort til barnets første dag på ny avdeling.
- Relevant informasjon om barnet overføres mellom avdelinger.
- Det avtales en kontaktperson for barnet og foreldrene i forbindelse med overgangen.
- Kontaktpersonen støtter barnet i å etablere trygge og gode relasjoner, samt sørger for at foreldrene får nødvendig informasjon i overgangsperioden.

**Ordet «avdeling» er valgt fordi det er denne måten flest barnehager i Espira organiserer seg på. Standarden gjelder uansett organiseringsform.*

Skolespira-standarden

Gjennom meningsfylte prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen. De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira:

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog
- minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolen(e)

